

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kemikaalilain 8 ja 48 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kemikaalilakia siten, että sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan kemikaalirekisteriin kuuluvan tuoterekisterin pitäminen voidaan siirtää sosiaali- ja terveysministeriöstä sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvonta-

keskuksen tehtäväksi. Kemikaali-ilmoitukset toimitettaisiin ministeriön sijasta tuotevalvontakeskukselle.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kemikaalilain (744/1989) 48 a §:n 2 momentin mukaan kemikaalien valmistajan, maahantuojan, jakelijan tai muun toiminnanharjoittajan, joka vastaa kemikaalin luovuttamisesta markkinoille tai käyttöön Suomessa, tulee toimittaa tiedot teolliseen tai ammattikäyttöön tarkoitettusta kemikaalista sosiaali- ja terveysministeriölle. Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto pitää tiedoista tuoterekisteriä, joka on osa kemikaalilain noudattamista valvovien viranomaisten pitämää kemikaalirekisteriä.

Kemikaalilain 4 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluu kemikaalilain noudattamisen valvonnan ylin johto ja ohjaus kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemisen ja torjumisen osalta. Ylin valvonta kuuluu lain 5 §:n mukaan tältä osin sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle, jolle kuuluu kemikaalirekisterin pitäminen osaltaan. Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston tehtävänä on lain 8 §:n 1 momentin nojalla erityisenä valvontaviranomaisena kemikaalirekisterin tuoterekisterin pitäminen. Erityisinä valvontaviranomaisina toimivat 8 §:n mukaan myös

työsuojeluviranomaiset, siten kuin työsuojelun valvonnasta säädetään. Työsuojeluviranomaiset valvovat muiden lain valvontaviranomaisten ohella työssä käytettävien kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja käyttöturvallisuustiedotteita ja muuta tietojen toimitamista sekä kemikaaleja koskevien rajoitusten ja kieltojen noudattamista.

Työsuojeluviranomaisen valvontatehtävän sisältö määräytyy ensi sijassa työturvallisuuslain (299/1958) 40 a §:n mukaan. Markkinavalvonnasta ja muusta valvontamenettelystä säädetään työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetussa laissa (131/1973).

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan kemikaalitietojen rekisteröinti ehdotetaan koottavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukseen. Hallinnonalan kemikaalirekisterin pitäminen kuuluu muultakin osin tuotevalvontakeskukselle. Rekisterin pitäminen ei kuulu ministeriön tehtäviin hallituksen esikuntana ja hallinnonalan johtajana. Sen vuoksi kemikaalilain 48 a §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisterin tiedot toimitetaan ministeriön sijasta tuotevalvontakeskukselle. Ministeriön asemaan kemikaalirekisterin pitäjänä liittyvä kemikaali-

lilain 8 §:n 1 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Muulta osin kemikaalirekisterin tuoterekisterin siirtoon liittyvät toimenpiteet toteutettaisiin muuttamalla kemikaaliasetusta (675/1993) ja hallinnon sisäisillä päätöksillä.

2. Esityksen vaikutukset

Kemikaalitietojen rekisterin pidon kokonainen sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukseen tehostaa kemikaalirekisterin toimintaa ja kemikaaliturvallisuuden asiantuntijapalveluja.

Tuotevalvontakeskukseen perustettava tuoterekisteriyksikkö palvelee sekä ministeriön työsuojeluosastoa että ehkäisevän sosiaali- ja terveyspolitiikan osastoa. Tuoterekisteriyksikkö antaa asiantuntijatukea työsuojeluhallinnon suorittamaan kemikaalien markkinavalvontatehtävään muun muassa tehtävissä, jotka liittyvät kemikaalien tuotetietojen tarkastukseen.

Tuotevalvontakeskukseen perustettavaan tuoterekisteriyksikköön on tarkoitus siirtää sosiaali- ja terveysministeriöstä kahdeksan virkaa sekä perustaa lisäksi tarvittava määrä uusia virkoja.

Tuotevalvontakeskukseen siirrettäväksi ehdotettavien tuoterekisteröintitehtävien kustannukset sekä siirrosta aiheutuvat lisäkustannukset voidaan rahoittaa tuoterekisterin käyttömaksuilla.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkamiestyönä asianomaisten osastojen ja vastaanottavan viraston yhteisen muistion pohjalta. Valmistelussa on otettu huomioon valtiovarainministeriön keskushallintotyöryhmän (1998:2) esittämät periaatteet valtionyhteisön hallintopolitiikasta. Siirto on käsitelty asianmukaisissa virastojen yhteistoimintaelimissä ja henkilöstön kanssa. Keskeisillä työmarkkinajärjestöillä ei ole huomauttamista esitykseen.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kemikaalilain 8 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 8 §:n 1 momentti,
sekä

muutetaan 48 a §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 12/1997, seuraavasti:

48 a §

Kemikaalien valmistajan, maahantuojan, jakelijan tai muun toiminnanharjoittajan, joka vastaa kemikaalin luovuttamisesta markkinoille tai käyttöön Suomessa, tulee toimittaa tiedot 17 §:n 3 momentissa tarkoitettua kemikaalista sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle.

Tietojen toimittamisesta säädetään tarkemmin asetuksella. Yksityiskohtaiset säännökset tietojen toimittamisesta annetaan työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaavan ministeriön päätöksellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Laki

kemikaalilain 8 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 8 §:n 1 momentti,
 sekä
muutetaan 48 a §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 12/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Työsuojeluhallitus osallistuu tämän lain säännösten noudattamista koskevaan valvontaan siten kuin jäljempänä säädetään.

8 §

(1 mom. *kumotaan*)

48 a §

Kemikaalien valmistajan, maahantuojan, jakelijan tai muun toiminnan harjoittajan, joka vastaa kemikaalin luovuttamisesta markkinoille tai käyttöön Suomessa, tulee toimittaa tiedot 17 §:n 3 momentissa tarkoitettusta kemikaalista *käyttöturvallisuustiedotteella* sille ministeriölle, jonka toimialaan työsuojelu ja sen valvonta kuuluvat.

Tietojen toimittamisesta *käyttöturvallisuustiedotteella* säädetään tarkemmin asetuksella. Yksityiskohtaiset tietojen toimittamista koskevat määräykset annetaan 2 momentissa tarkoitettun ministeriön päätöksellä.

Kemikaalien valmistajan, maahantuojan, jakelijan tai muun *toiminnanharjoittajan*, joka vastaa kemikaalin luovuttamisesta markkinoille tai käyttöön Suomessa, tulee toimittaa tiedot 17 §:n 3 momentissa tarkoitettusta kemikaalista *sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle*.

Tietojen toimittamisesta säädetään tarkemmin asetuksella. Yksityiskohtaiset *säännökset tietojen toimittamisesta annetaan työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaavan ministeriön päätöksellä*.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .